

Statsrådets allmänna sammanträde

11.2.2021

Statsrådets beslut

Statsrådets beslut om ändring av beslutet om tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna

INNEHÅLL

Statsrådet fattade den 11 september 2020 ett beslut om tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna den 19 september–18 oktober 2020 på grund av de åtgärder som föranleddes av det allvarliga hotet mot Finlands inre säkerhet av en andra våg av epidemin av den smittsamma sjukdomen covid-19. Beslutet har ändrats till innehållet och beslutets giltighetstid har förlängts genom beslut den 24 september 2020, den 1 oktober 2020, den 8 oktober 2020, den 5 november 2020, den 19 november 2020, den 10 december 2020, den 7 januari och den 22 januari 2021. För närvarande är beslutet i kraft till och med den 25 februari 2021.

Gränskontrollen återinfördes vid de inre gränserna också den 19 mars–18 september 2020 i enlighet med statsrådets beslut den 17 mars 2020, den 24 mars 2020, den 7 april 2020, den 7 maj 2020, den 20 maj 2020, den 12 juni 2020, den 10 juli 2020, den 23 juli 2020, den 6 augusti 2020 och den 20 augusti 2020.

Epidemin av den smittsamma sjukdomen covid-19 pågår fortfarande, och det finns ännu inte tillräckliga åtgärder att tillgå som kunde ersätta gränskontrollen vid de inre gränserna. För att förhindra spridningen av virusvarianter är det också nödvändigt att införa ytterligare åtgärder.

I syfte att säkerställa hälsosäkerheten ändras beslutet av den 22 januari 2021 från och med den 15 februari 2021 så att gränsövergångsställena vid landgränsen mellan Finland och Norge är öppna kl. 9.00–21.00 och gränsövergångsställena i Karesuvanto, Kolari, Muonio och Pello vid landgränsen mellan Finland och Sverige kl. 7.00–21.00. Begränsningarna i öppethållningstiderna gäller inte godstrafik eller sådan nödvändig persontrafik som har ett motiverat behov av att passera gränsen utanför dessa tider. De övriga gränsövergångsställena är alltså öppna dygnet runt.

På grundval av en epidemiologisk bedömning slopas dessutom övervakningen av de inre gränserna i trafiken mellan Finland och Island.

Från och med den 15 februari 2021 innefattar beslutet följande:

Gränskontrollen vid de inre gränserna har på grund av de åtgärder som föranleds av det allvarliga hotet mot Finlands inre säkerhet av den andra vågen av epidemin av den smittsamma sjukdomen covid-19 återinförts till och med den 25 februari 2021 i trafiken mellan Finland och Belgien, Danmark, Estland, Frankrike, Grekland, Italien, Lettland, Liechtenstein, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Schweiz, Slovakien, Slovenien, Spanien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike, med undantag för fritidsbåttrafiken.

Tillåtna inresegrunder vid de gränsövergångsställen som är öppna för persontrafik är returrese eller andra nödvändiga skäl för personer som är bosatta i Finland eller i någon annan EU- eller Schengenstat.

Återinförandet av gränskontrollen vid de inre gränserna påverkar inte den rörelsefrihet som tryggas i 9 § i grundlagen, enligt vilken finska medborgare inte får hindras att resa in i landet. Var och en, vars rätt att resa inte har begränsats genom reseförbud eller annars med stöd av lag, har också rätt att lämna landet.

Till den del gränskontrollen vid de inre gränserna har återinförts är gränsövergångsställena vid de inre gränserna

vid landgränsen mellan Finland och Sverige:

– Karesuvanto, Kolari, Muonio, Pello, Torneå och Övertorneå: godstrafik och persontrafik

vid landgränsen mellan Finland och Norge:

– Karigasniemi, Kilpisjärvi, Kivilompolo, Nuorgam, Näätämö och Utsjoki: godstrafik och persontrafik

i flygtrafiken:

– flygplatserna Björneborg, Enontekis, Helsingfors-Malm, Helsingfors-Vanda, Ivalo, Joensuu, Jyväskylä, Kajana, Karleby-Jakobstad, Kemi-Torneå, Kittilä, Kuopio, Kuusamo, Mariehamn, Nyslott, Rovaniemi, S:t Michel, Seinäjoki, Tammerfors-Birkala, Uleåborg, Vasa, Villmanstrand och Åbo: godstrafik och persontrafik
– sjöbevakningsstationerna på Åland, i Hangö och i Helsingfors: persontrafik (flygplan som startar och landar på vatten)

i sjötrafiken:

– hamnarna Björneborg, Borgå, Brahestad, Dalsbruk, Eckerö, Ekenäs, Euraåminne, Fredrikshamn, Färjsundet, Förby, Hangö, Haukipudas, Helsingfors, Ingå, Jakobstad, Kalajoki, Karleby, Kaskö, Kemi, Kimito, Kotka, Kristinestad, Kyrkslätt, Lovisa, Långnäs, Mariehamn, Nuijamaa, Nystad, Nådendal, Pargas, Pernå, Pojo, Raumo, Salo, Sastmola, Sibbo, Torneå, Uleåborg, Vasa, Villmanstrand och Åbo: godstrafik och persontrafik

Man får passera den inre gränsen på isen mellan Finland och Sverige och mellan Finland och Norge, om man inte går i land på den andra statens territorium. Vidare får samer gå över landgränsen (inklusive sjöar) mellan Finland och Sverige och mellan Finland och Norge och över gränsälvarna också annanstans än vid gränsövergångsställen. Denna rätt för samer gäller dock inte gränsövergång med motordrivna fordon, fränsett terrängfordon.

Gränsövergångsställena vid landgränsen mellan Finland och Norge är öppna kl. 9.00–21.00 och gränsövergångsställena i Karesuvanto, Kolari, Muonio och Pello vid landgränsen mellan Finland och Sverige kl. 7.00–21.00. Begränsningarna av öppettiderna gäller inte godstrafik eller sådan nödvändig persontrafik som har ett motiverat behov av gränsövergång utanför öppettiderna. De övriga gränsövergångsställena är öppna dygnet runt.

Gränskontrollen vid de inre gränserna kan riktas in på objekt som väljs ut på grundval av de hot- och riskbedömningar som myndigheterna för den inre säkerheten och hälso- och sjukvårdsmyndigheterna gör gemensamt.

KONSEKVENSER:

EKONOMISKA KONSEKVENSER:

Beslutsenlig gränskontroll vid de inre gränserna orsakar Gränsbevakningsväsendet extra kostnader på cirka 280 000 euro i veckan. De extra kostnader som gränskontrollen vid de inre gränserna hittills har orsakat Gränsbevakningsväsendet under 2020–2021 uppgår till

sammanlagt cirka 20,9 miljoner euro. Det beviljades cirka 16,3 miljoner euro i tilläggsfinansiering i tilläggsbudgetarna för 2020. I den ordinarie budgeten för 2021 har de merkostnader som föranleds av den fortsatta kontrollen vid de inre gränserna inte beaktats.

Gränskontrollen vid de inre gränserna föranledde 2020 merkostnader på cirka 390 000 euro för polisen och på cirka 165 000 euro för Tullen.

Gränskontrollen vid de inre gränserna har också betydande samhälleliga konsekvenser. Konsekvenserna påverkar bland annat aktörer inom trafiken och, via efterfrågan på utländsk turism, också restaurang- och inkvarteringstjänster, handel, byggande och livsmedelsindustrin.

MYNDIGHETER:

Gränsbevakningsväsendet ansvarar huvudsakligen för kontrollen av de inre gränserna. Beslutet kräver en omfördelning av Gränsbevakningsväsendets personalresurser från andra lagstadgade uppgifter till kontrollen vid de inre gränserna. Gränskontrollen vid de inre gränserna försämrar tillfälligt Gränsbevakningsväsendets prestationsförmåga vid de yttre gränserna och i sjösäkerhetsuppgifter.

Polisen och Tullen deltar i gränskontrollen vid de inre gränserna vid de gränsövergångsställen där de även annars är verksamma.

PERSONER SOM PASSERAR GRÄNSEN:

Till den del gränskontrollen vid de inre gränserna har återinförts ska de som passerar de inre gränserna använda de gränsövergångsställen som anges i beslutet. Det är inte tillåtet att passera gränsen på andra ställen utan tillstånd.

Beslutet innebär ingen ändring i skyldigheten att ha med sig resedokument.

Bestämmelser om förutsättningarna för utlänningars inresa finns i kodexen om Schengengränserna och i utlänningslagen. Om en person som inte uppfyller de föreskrivna inresevillkoren kommer till ett gränsövergångsställe, kan hans eller hennes inresa hindras på de grunder som anges i gällande lagstiftning.

YTTERLIGARE INFORMATION:

Ärendet har behandlats skriftligen i polisens, Tullens och Gränsbevakningsväsendets riksomfattande PTG-ledningsgrupp.

De övriga EU-medlemsstaterna och kommissionen underrättas samtidigt om beslutet.

Behovet och omfattningen av gränskontroll vid de inre gränserna bedöms regelbundet med cirka en veckas mellanrum utifrån det epidemiologiska läget och beredskapsläget för ersättande åtgärder.

BEFOGENHET:

Gränsbevakningslagen, 15 §

Reglementet för statsrådet, 6 § 7 punkten